

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Čestitim bralcem in prijateljem „Slov. Gospo-
darja“ naznanjamo, da se bo početkom drugega
polletja listu prilagala $\frac{1}{2}$ pole obsegajoča „Cerkvena
priloga“ vsak mesec po 2krat po odborovem sklepu
„katoliškega tiskovnega društva za Lavantinsko ško-
fijo“ dne 11. jan. 1879. Prva številka „Cerkvene
priloge“ izide 3. jul. t. l. Cena listu ostane dose-
danja, tudi takrat, ako se posreči doznati potroške še
za „Gospodarstveno prilogo“ o katerej reči se vršijo
razgovori s slavno kmetijsko družbo štajersko. Cena
polletna z dopošiljativjo po pošti vred znaša 1 fl. 60 kr.
četrletna 80. kr. Gotovo najcenejši list na Sloven-
skem. Vabimo na obilno naročitev!

Opravništvo.

Seidl se je vsakej kandidaturi odpovedal.

Marsikdo nam bo težko veroval, kar naslov
denešnjega vvodnega članka pravi. Seidl, silni
Seidl, večni kandidat nemškutarjev — in vsakej
kandidaturi odpovedati se, to je preveč, to je ne-
verjetno. Nam samim se je tako godilo, ko smo
prvič slišali, da je Seidl odložil kandidaturu, od libe-
ralcev in nemškutarjev kmetskega in slovenskega
volilnega okraja: Maribor, Slov. Bistrica, Konjice,
Slov. Gradec in Mahrenberg ponudeno mu. Ali
pred nami leži na mizi tiskani oklic, priložen ne-
deljskej „Marburger-Zeitung“ od 8. junija, kder
pravi: „kako je uže pred sklepom državnega zbora
bil sklenil nič več kandidirati na kmetih. Potem
so mu prijatelji (iz Slov. Bistrice) ponudili, naj
kandidira v mestni skupini, ali tudi to kandidaturu
je odbil. Vkljub temu so agitirali zanj. Zato je
zopet odločno zavrgel ponudbo in da zmešnjavam
pot zaprē, izreka še enkrat, da ga ni volja spre-
jeti kandidature ne v mestu pa ne na deželi, kar
jim je uže prej bil povedal. „Vendar naposled prosi
svoje prijatelje,“ naj trdno skup držijo in svoje
glase — popolnem iz misli pustivši njegovo (Seid-
lovo) osebo — dajo le tistemu kandidatu, katerega
bo postavil okrajni volilni odbor naše liberalne
stranke, ki se bo vendar enkrat sestavil (Bezirk-
wahlkomité, das doch wohl bald sich bilden dürfte).

Konrad Seidl“. Ob enem smo poizvedeli, da so
nemškutarski liberalci imeli v soboto shod ter so
mailjivo popraševali: kdo je slovenski kandidat
g. baron Goedel? Ko so slišali, da ni vladin kan-
didat, ampak od Slovencev prostovoljno izbrani
in po natančnih razgovorih ž njim dne 29. maja
na volilnem shodu postavljeni kandidat, so rekli
„dobro, tedaj je vlada še zmiraj liberalna; mi smo
liberalci; držimo torej zopet skup; naj nas vlada
podpira!“ Ali povedalo se jim je, da pri teh vo-
litvah vlada ne stori za nobeno stranko ničesar,
stranke sen aj poskusijo same; katera je močnejša,
ta naj zmaga!“ Na to je baje Seidl djal: „Če je
pa tako, tedaj je moja kandidatura zapstoj (dann
ist meine Kandidatur aussichtslos).“ Tako tedaj,
dolgoletni po sili zastopnik Slovencev je sam od-
stopil od zopetne kandidature pri nas, to pa javno
in odločno v tiskanem oklicu!

Kedar nasprotni vodja ali vojvoda pred bitko
padne ali zgine, je zmaga do polovice uže pridob-
ljena. Jednako je tukaj. Slovcem je Seidlov od-
stop veliko zadostenje, liberalnim nemčurjem hud
udarec. Kajti takega ustrajnega, skušenega, silo-
vitega in brezobzirnega voditelja ne zmorejo več
med seboj. Slovenci pa bodemo težko še kedaj v
teh okrajih dobili tolikega nasprotnika. Moža ni
rodila naša zemlja, prišel je k nam iz „Pemskega“.
Oženil se je v Mariboru bogato, stopil kot še pre-
cej korenjaški stotnik v peuzijon, se naselil v Kamci,
kder je postal župan. Kmalu se je poprijel poli-
tičnega delovanja ter je z zuanim Bricem Brand-
steterjem v zvezi veliko let Slovence „martral“ in
se jim za poslanca vsiloval. Stirikrat je zmagal
vselej po strašansko siloviti volilni borbi. Večkrat
je prišlo do tepežev. Premagal je l. 1867 g. dr.
Dominkuša, l. 1869. dr. Srneca in dr. Radaja
l. 1871. profesorja Šumana in dr. Radaja in leta
1873 profesorja J. Pajka. Postal je državni in
deželni poslanec, načelnik okrajnega zastopa. Bil
je župan v Kamci, šolski nadzornik itd. sploh skup
je imel 15 častnih služeb. Stal je na vrhuncu svoje
slave in upliva. Slovence je mislil da je za vselej
potlačil. Toda varal se je. Slovenci smo bili sicer

premagani pri volitvah, ali potlačeni še nikakor ne. Iz vsake volitve prišli smo domov bolj razjarjeni in bolj odločni za boj. Delovati smo začeli, kder in kolikor se je dalo, in vse porabili, da bi si pri bodočih volitvah zagotovili zmago. Svesti si, da je pravica na naši strani, prepričani, da se borimo za najsvetejše reči, za svoj obstanek, upali smo trdno na zmago ter potrpežljivo čakali bolj-ših, milejših nam dni. Ti so res prišli. Neugodne razmere, kojih ne gre v javnost spravljati, so Seidla potisnole iz posestva v Kamci. Krvava sodnija celjska mu je pograbila najmočnejšega zaveznika Brandstetterja. Pri volitvah l. 1876. je bila desna njegova roka, znani Wretzel premagan od g. dr. Radaja. Slovenci smo v 10 letih stopili zmagonosni na volišče, da se je vse čudilo. Lani je prišla na Seidla vrsta. Moral je hudo propasti, čeravno je imel na strani sokandidata mogočnega načelnika politične gosposke v okraju. Seidl je v mariborskem okraju dobil 50, v slov. bistriškem 18 in v št. lenartskem 3, sploh od 202 glasov samo 71. Letos se je zanašal prvič na to, ker pri volitvah za državni zbor odpade v tem okrogu št. lenartski okraj in pristopi konjiški in mabreuberški, drugič na to, da bodemo Slovenci za kandidata postavili kakega kmeta, mešnika, dohtarja ali notarja, zoper katere bi zamogli nemčurski liberalci po svojej navadi laglje udrihati in uspešniše agitirati. Toda Slovenci jim te ljubavi nismo skazali. Postavili smo namreč za kandidata svojega rojaka g. barona Goedela, ki je gledé svoje osebne odličnosti, vsestranske poštenosti, zvedenosti in upliva celó našim nasprotnikom nedotakljiv. Prejšnji krič zoper mešnike pri ljudeh ne zda več, tatermana „o trganju Štajerske“ se nihče ne boji in naposled so se pravi Nemci pri nas, posebno v Mariboru, navolili večnega ravsa in kavsca med nemškimi in slovenskimi prebivalstvom. Želijo miru in začenjajo pravičnejše soditi o Slovencih. To je razvidno iz liberalne „Marburger-Zeitung“. Ta list je zadnja leta Seidlijance začel precej popuščati in nasvetuje za porazum med Slovenci in Nemci v narodnih zadevah posebno razsodnijstvo 6 mož, izbranih do polovice iz nemških in do polovice iz slovenskih deželnih poslancev. Nasvet je posnet iz tako imenovane Kremžirske ustave od l. 1848. To nam je prva prijazna beseda mariborskih Nemcev! Slovenci nje ne bodemo pozabili. S pravicoljubnim Nemcem se da pogajati, s nemčurjem, s človekom, ki hoče nas iztrebiti, narodno uničiti, po sili v Nemce premesiti, pa nikdar in nikoli ne! Ako še dalje pomislimo, da pri teh volitvah vladini uradniki ničesar ne storijo za nemškutarje, bilo je Seidlu lahko razvidno, da je njegova kandidatura zapstoj (aussichtslos), propad gotov. In torej je modro storil, da je še pred volitvijo odložil kandidaturu in odstopil. Slovenci smo tega se vé da veselili in želimo gospodu Seidlu srečen pot! Z Bogom!

Najhujši nasprotnik je torej odpravljen. Slo-

venska trajnost in složnost je dosegla nepričakovano zmago. Vendar zaradi tega ne smemo rok križem držati. Nihče izmed nas še ne vé, koga bodo sedaj nemčurji nam nasproti postavili. Tudi ni nemogoče, da bodo vendarle g. Seidla po sili kandidirali. Bodimo torej oprezni. Pripravljajmo se, kakor na najhujšo volilno borbo. Potem bo naša zmaga ne samo gotova, ampak tudi sijajna in odločilna za vso bodočnost.

Gospodarske stvari.

Kako se morejo lahko podgane poloviti.

M. Vzame se sod polovnjak, kateremu se je jedno dno izvzelo. Sod se postavi po konci, na dno mu se postavi jedna zidna opeka in sicer po konci. Noter se vlije vode toliko, da opeka morda za prst iz vode moli. Na mesto gornjega dna se sod pokrije z lepenko, to je z debelim papirjem, ki se je pa na sredini križem prerezal tako, da se krajci lahko pod celó majhno težo nderó. Na njihovo sredino se položi in pritrdi kaka vaba, postavim kos pečenega špeha. Sod seveda se postavi na kraj, kder podgane najbolj gospodujejo. Ob sod se nasloni ozka deskica, da more podgana po nji na njega splezati do vabe. Večidel ni treba dolgo čakati, že pride podgana vabljena po duhu pečenega špeha, vzdiguje nos na vse štiri vetre in kmalo se ji začne sanjati, da pribaja duh iznad soda. Začne tekati okoli in ko ne najde druge poti, ajd po nastavljeni deskici gori, odkoder ji žegeče vabljivi duh v nos. Brž pa, ko se zapeljivi vabi bliža, telebi v globočino soda v vodo in zdaj je prvo in poglavitno njeno prizadevanje, da splava na rob iz vode moleče opeke. Kmalu prileti druga in tudi to zadene ista osoda, ko prvo. Zdaj pa se začne boj v sodu za prostorček subega roba opekinega na smrt in življenje. Slabejša utone v vodi. Cviljenje in ropot privabi poslušavcev in gledavcev, katerim pa radovednost in sladkoritnost kmalo isto osodo napravi, ko prvima dvema. Tako se nalovi tega mrčesja mnogo in za gledavca na prav vesel način.

Odbiti in odlomljeni rogovi goveje živine.

M. Odbije ali zlomi se govedi rog najprej pri tako imenovanem vretencu, redkeje pri kornini. Če se rog pri vretencu odkrhné, kri nič ne teče in le meseni delki, kateri rog obdajajo, in pa koža je več ali manj ranjena. Taka rana lahko celi, posebno, če se večkrat z žajfnico ali mijilnico t. j. vodo, v kateri je nekaj žajfe ali mijila raztopljenega, lepo izmiva. Tudi se morajo vsi delki sežganim in v prah stolčenim galunom potrositi. Če pa je rog s korerino vred iztrgan, takrat rana močno krvavi. Da se kri ustavi, je najboljšé, če se krvaveča žila n nekoliko stisne. Zamaši se rana s pajčevino. Ovijó se potem s koscem ne prekratim platna vsi odrti delki in potem se